

Digitalisaatio haastaa vapauden ja aatteen

Antton Rönholm

Pystyykö liike, jonka lipussa komeilee ratas, vapauttamaan ihmiset uimaan notkeassa modernissa? Antton Rönholm pohtii vapautta ja sosialidemokratiaa palkitussa kirjoituksessaan.

Antton Rönholmin kirjoitus *Tieto, toiminta, vapaus* on yksi kolmen kärjestä *Sosialidemokratia vapausaatteena* -kirjoituskilpailussa, jonka Työväen Sivistysliitto ja Kalevi Sorsa Säätiö käynnistivät viime syksynä. Muut palkitut kirjoitukset ovat **Johannes Pihlajaniemen** *Ilmainen keskustelu*, jossa pankkiiri, professori ja prekaari käyvät lounaskeskustelun pankkiiriliikkeen kabinetissa, sekä **Johannes Niemeläisen** vapauden kaarta peilaava *Ettei kenenkään tarvitse periä*.

– Aioin ensin kirjoittaa proosarunon, koska se on minulle ominaisinta. Mutta ajan puutteen vuoksi päädyin kirjoittamaan pidemmän tekstin, Antton Rönholm sanoo.

Kirjoituskilpailussa ei asetettu rajoja muodolle. Järjestäjät vastaanottivat asiatekstien ohella runoja ja yhden sävellyksenkin. **Aulis Kaarnio** sai erikoismaininnan sarjakuvastaan.

KANTA-ASIAKASOHJELMA REKISTERÖI OSTOKSET

Antton Rönholm on äskettäin aloittanut työnsä vanhempana asiantuntijana Milttonilla Brysselin toimistossa. Sitä ennen hän on työskennellyt muun muassa sosialidemokraattisten ministereiden erityisavustajana.

Rönholm peilaa maailman muuttumista työväenliikkeen alkuajoista tähän päivään kertomalla kuinka ennen maailmansotia kaikki kylällä tiesivät, mitä hänen mummonsa osti kaupasta ja kenelle tämä oli sukua. Tänäpä kukaan Rönholmin kerrostalonaapureista ei tiedä kuka hän on ja mitä hän tekee työkseen. Sen sijaan kanta-asiakasohjelma rekisteröi hänen ostoksensa ja geenipankki voi kertoa kenelle hän on sukua.

Meitä jokaista koskevaa tietoa ei pitäisi tulevaisuudessa nähdä osana omaisuuttamme, vaan osana henkilöämme. Tämän vuoksi tietoihimme kohdistuvia rikkeitä ja rajoitteita tulisi käsitellä samoin kuten kajoamista fyysiseen koskemattomuutemme.

Sosialidemokraattien olisi tunnustettava tiedon ja sen kitkattoman kulun merkitys yhteiskunnassa. Heidän olisi puolustettava yksilön mahdollisuuksia suojata omaa vapauttaan ja koskemattomuuttaan verkossa sekä hallita oman datansa käyttöä. Tähän tarvitaan globaalia lainsäädäntöä, jossa virtuaaliseen todellisuuteen jääneen tiedon hyödyntämiselle asetetaan selkeitä rajoja.

3D-PRINTERIT KADUNKULMIIN

Suomessa on totuttu, että työelämän asioista sopivat joko työmarkkinaosapuolet keskenään tai partit ja valtiovalta ns. kolmikantana. Antton Rönholm muistuttaa, että samaan aikaan yksittäinen yritys voi välittää viiden miljoonan ihmisen työtä globaalisti 900 000 työntajalle. Freelance-pohjalta tehdyt työt ovat itsenäistä konsultointia ja irrottavat tai vapauttavat tekijän kansallisesta työlainsäädännöstä ja työsopimuksista.

Hän pohtii elämmekö jo kymmenen vuoden kuluttua yhteiskunnassa, jossa tuotanto on siirtynyt halpatuotannon maista takaisin ja sijaitsee hajautettuna kadunkulmissa, jossa yksinyrittäjä 3d-printterinsä kanssa tarjoaa yksilölliset silmälasin sangat.

Ovatko nämä yksinyrittäjät sitten työnantaja vai työntekijöitä? Rönholm vastaa kysymykseensä itse, että yksinyrittäjiä ei pidä ahtaa mihinkään olemassa olevaan järjestelmään. Päinvastoin on mietittävä millainen järjestelmä tarjoaa heille eniten vapautta toimia omista lähtökohdista.

SDP:lle hän heittää olennaisen kysymyksen. Pystyykö liike, jonka lipussa komeilee ratas, vapauttamaan ihmiset uimaan notkeassa modernissa?

ELÄINTEN OIKEUDET PÖYDÄLLE

Antton Rönholm haluaa vastauksia myös siihen, kuuluuko vapauden käsite muille lajeille ja

luonnolle.

Hän pohtii millaisia toimenpiteitä edellytetään, jos ihmisen tietoisuus on saavuttanut pisteen, jonka mukaan eläinten tappaminen teollisessa mittakaavassa on väärin ja tarpeetonta. Esimerkkinä hän heittää keinotekoisesti tuotetun lihan kilohinnan, joka on laskenut 350 000 dollarista kahteentoista.

2020-luvun sosialidemokratian on Rönholmin mukaan tarjottava ihmiselle lupaus, joka perustuu realismiin siitä, mitä on tapahtumassa. Hän vertaa lupausa peruskoulu-uudistuksen kaltaiseen edistysuskoon ihmisen kyvystä nostaa omaa osaamistasoaan täysin toiselle tasolle.

– Meidän on asetettava tavoitteita, jotka tähtäävät kaiken vapauden lisääntymiseen ja ihmisyden kohottamiseen. Se minkä voi kuvitella, se on myös mahdollista, Rönholm sanoo.

ÄÄNESTÄJÄT ODOTTAVAT NÄKEMYKSIÄ

SDPn olisi kyettävä antamaan vastaus siihen, miten tulevaisuudessa huimasti kasvava taloudellinen tuottavuus voi oikeudenmukaisesti jaettuna mahdollistaa ihmisille elämän, jossa voi tulla toimeen vähemmällä työllä. Vieläpä sellaisella työllä, joka on enenevässä määrin henkisen kehityksen ja itsensä toteuttamisen väline.

– Ihmiset eivät odota valmiita vastauksia tai helppoja ratkaisuja. He odottavat, että joku uskaltaa esittää oikeita kysymyksiä ja näkemyksen siitä minne pitäisi olla matkalla, Rönholm sanoo.

Hän uskoo, että äänestäjien luottamuksen voittavat vain poliittiset aatteet ja yhteiskunnat, jotka tarjoavat uskottavan polun suosta sähköiseen salonkiin, jossa nykyihminen on vapaampi kuin yksikään aiempi sukupolvi.

Merja Leskinen

Lue lisää

[Antton Rönholmin kirjoitus *Tieto, toiminta, vapaus*](#)

[Vapaus-kirjoituskilpailun kaikki tekstit](#)

[Suora linkki pdf-tiedostoon](#)